

uvillig dertil. — Altsaa naar vi se rent praktisk paa Forholdet, have vi, naar vi leve af Landbruget, en moralsk Forpligtelse til gennem Borgmestersmagten at tage dette Spørgsmaal op, og jeg er glad ved, at Folketingset har gjort dette. At det andet Ting maasse ikke har kunnet magte at løse dette Spørgsmaal paa en for dette høje Ting tilfredsstillende Maade, er et andet Spørgsmaal, og den Side af Sagen skal jeg ikke komme ind paa, men det skulde være mærkeligt, om dette høje Ting, naar det havde lidt god Vilje dertil, ikke kunde løse dette Spørgsmaal paa en Maade, der var tilfredsstillende, uden at staae Realkrediten og var tilfredsstillende for alle Parter. Jeg vil derfor bede om, at man stemmer mod Forslaget om at nægte Overgangen til 2den Behandling. Jeg tror ikke, det er human over for Tyendet, og jeg tror, at det gælder et Tab, som det ikke kan taale. Det er dog ikke rigtigt, at et Tyende's Ets er pligtigt til at arbejde hele Sommeren og saa slet ikke faar nogen Løn derfor. Naar man dertil vil sige, at Tyendet kan lade være at tage Plads paa saadanne Steder, skal jeg gøre opmærksom paa, at her paa Sjælland rejser Husbonden til Fæstefontor i København og fæster sine Folk, og disse have da slet ikke Spør af Begreb om, hvordan den Husbond er situeret. Først, naar de komme hjem til ham og høre, at hans pekuniære Forhold ere flette, kunne de sige: det skulde jeg ikke have gjort! Men saa binder Tyendeloven dem til at blive i Tjenesten indtil Skiftedag, og selv om de ikke have Udfigt til at saa Løn, have de ikke Ret til at bryde Tyendesforholdet og ingen Ret til at gøre Krav gældende. Jeg synes derfor, at det er Forhold, der ere værd at tage op til Overvejelse. Men derfor mener jeg ikke, at man skulde komme ind paa hele Tyendesforholdets Ordning. Det vilde jo blive meget vidsløftigt. Men der er et Hul paa Grund af de flette Tider for Landbruget, som man ikke har kendt tidligere, og der er derfor god Grund til at udbedre det. Som sagt, jeg maa meget bede om, at man stemmer mod det Forslag, der er fremsat af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds om at nægte denne Sags Overgang til 2den Behandling.

Randsen: Ogsaa jeg ønsker at gøre nogle korte Bemærkninger i Anledning af det Forslag, der er fremsat af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (H. G. C. Jensen). Det er jo ikke det første Lovforslag, som er kommet herop fra det andet Ting og er blevet nægtet Overgang til 2den Behandling. Men ikke desto mindre blev jeg dog i højeste

Grad forbavset over, at man vil nægte dette Forslag Overgang til 2den Behandling. Jeg tror, at det høje Ting ikke skulde foretage et saadant Skridt over for denne Art af Lovforslag, som dog maa erkendes at være en Reform, der hviler paa et ganske berettiget Grundlag. Jeg har opfattet det ærede 6te Medlem for 2den Kreds saaledes, at han erkendte, at der her forelaa et Spørgsmaal, som vist ingen i dette Ting havde noget imod at løse saaledes, at Tyendet fik Krav paa at saa sin tilgodehavende Løn udbetalt, men i saa Fald kan jeg ikke ret forstaa, hvorfor man ikke vil behandle dette Lovforslag og se at saa det bedst mulige ud deraf. Jeg skal særlig gøre opmærksom paa, at det foreliggende Forslag angaar en Klasse Arbejdere, og jeg tror ikke, man kan sige, at Forslag, der i særlig Grad angaa Arbejderne, i nogen høj Grad lægger Beslag paa det høje Tings Arbejdskraft, og derfor finder jeg det saa meget forunderligere, at man vil nægte dette Forslag Overgang til 2den Behandling, at den Stund det tilfiater at komme nogle Arbejdere til gode. Jeg vil derfor ligesom det ærede Medlem, der havde Ordet før mig, meget tilraade det høje Ting at stemme mod det Forslag, som er stillet af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds. — Idet jeg saaledes ønsker, at Forslaget behandles videre, maa jeg tilføje, at jeg kan ikke sympatisere med de Udtalelser, som det ærede Medlem fremkom med, at det her skulde være nødvendigt at tage fat paa de Forhold i Tyendeloven, han omtalte, og søge dem forandrede i den Retning, som det ærede Medlem udtalte. Jeg ser nemlig paa Tyendesforholdene saaledes, at denne Klasse af Arbejdere leve under ganske særligt tvangsmæssige Forhold, og jeg tror, at den Tvang, som Tyendeloven paalægger dem, og som gaar betydelig videre end den Tvang, der er paalagt nogen som helst anden Arbejderklasse, er saaledes, at der virkelig efter min Formening ikke er nogen Grund til at stille disse Folk under en forøget Tvang. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, men kun her udtale, at jeg under Forudsætning af, at Forslaget behandles videre, ikke sympatiserer med, at det bliver behandlet i den Mand og Retning, som det ærede 6te Medlem for 2den Kreds udtalte sig i, men først og fremmest vil jeg dog alligevel ønske, at det høje Ting vil behandle Sagen videre og undlade at nægte dette Forslag Overgang til 2den Behandling.

Bojsen: Jeg vil ligesom den næst foregaaende Taler anbefale, at denne Sag